

OP VRIJDAG

Vertaling (1)

Francine Somers

Gent zag zwart van het volk. Zwart was de kleur van de kleren van de plattelanners voor grote gelegenheden en voor stadsbezoek op marktdagen. Ook de paraplu's waren allemaal zwart. Boeren en boerinnen trokken naar de stad om hun hoeveproducten en groenten te verkopen, vruchten van zwaar werk.

Afb. 1. Op weg naar het centrum.

De grootste Gentse markt werd toen, zoals nu nog altijd, op de Vrijdagmarkt gehouden rond het standbeeld van Jacob van Artevelde. Men verkocht er stoffen per meter, suikerstroop met vlier of zoethout, potten en pannen. Naast de Sint-Jacobskerk had je de rommelmarkt zoals de Parijse marché au puces (vlooiemarkt). Antiquairs, artiesten en liefhebbers-verzamelaars, talrijk in deze universiteitsstad met haar rijk verleden, zochten er tussen de brocante naar zeldzame bijna onvindbare boeken, naar fel begeerde fabelachtige stukken.

Voor de boeren vormde de marktdag een gelegenheid om een gehospitaliseerd familielid te bezoeken of de kinderen die in een pensionaat verbleven. Het was

de bezoekdag voor de tandarts, de fotograaf, de opticien. In mijn kindertijd (de jaren 1920) was het platteland nog een en al akkerland en veeweiden. De mensen van de boerenbuiten moesten zowat alles in de stad kopen en er ook allerhande realiseren. Dat had voor gevolg dat al vroeg in de morgen doorheen de Dampoortstraat als het ware een menselijke vloot van plattelanders stroomde. Onvervaard en blakend van gezondheid trokken ze naar het centrum, aan iedere arm een mooie wissen mand boordevol lekkere ‘vruchten der aarde’ (afb. 1).

Afb. 2. Boerinnen met hun verseboteraanbod.

Op de markt voor boter in de schaduw van het Belfort verzamelden zich – weer of geen weer – de boerinnen om hun verse boter, soms bedekt met moerbeiblaren, te verkopen (afb. 2). De vrouwen babbelden er luid op los. Soms kon je amper de beiaard nog horen. Men zag ze hun rok optrekken om hun dikke portefeuille of hun leren portemonnee te zoeken in een zak zorgvuldig ingenaaid in hun katoenen onderrok. Belangrijke accessoire! Gent beleefde voorspoedige jaren.

1. ‘Le vendredi’ uit *Ma chère Ville de Gand*, waaruit ook de illustraties. Over de auteur en haar werk: zie GT 2017 nr. 2.